

Izvađeno iz:

Rječnik biblijske teologije, Xavier Leon-Dufour, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1993.

U rječniku se koriste biblijski citati (samo kratice iz pokoncilske Biblije u izdanju Kršćanske sadašnjosti).

Biblijski tekstovi preuzeti su iz internetskog izdanja Velike biblijske konkordancije:

http://www.intratext.com/IXT/SCR0002/_P1.HTM

Tekst iz rječnika je napisan **podebljanim ili masnim slovima**.

U rječniku i u Bibliji se koristi ime Jahve koje je ovdje zamijenjeno imenom Gospodin.

Bergoglio, bezbožnik, krivi naučitelj i antikristov sluga koji je odbivši proglasiti Stepinca svetim prezreo Hrvate koji ga unatoč svemu nabrojanom smatraju papom umjesto neprijateljem protiv kojeg se treba boriti.

(slika generirana u android aplikaciji Dreamai v.1.0.4)

BEZBOŽNIK

Raznolik je rječnik - i u hebrejskom i u grčkom - kojim Biblija opisuje duhovni stav suprotan pobožnosti: preziranju Boga i njegova Zakona u tom se stavu pridružuje još i prizvuk neprijateljstva i prkosa. Pavao najavljuje dolazak "Bezbožnika", u pravom smislu riječi, koji će se na kraju vremena oholo "uzdizati protiv svega... pokazujući sebe kao da je Bog" (2 Sol 2, 3 sl. 8); (trebalo bi pisati 2 Sol 2,3 sl. 8 - bez razmaka između retka 2 i 3 -napomena Milan Kušnjačić)

(2 Sol 2,3 sl. 8)

(3) Neka vas nitko ne zavede ni na koji način. Jer ako prije ne dođe onaj otpad i ne otkrije se Čovjek bezakonja, Sin propasti, (4) Protivnik, *onaj koji uzdiže sebe* protiv svega što se zove *Bog* ili svetinja, dotle da i *u Božji hram* zasjedne gradeći se *Bogom*...

(8) Tada će se otkriti Bezakonik. Njega će Gospodin Isus *pogubiti dahom usta* i uništiti pojavkom Dolaska svoga -

on dodaje da "tajna bezakonja već očituje svoju silu" u svijetu (2,7).

(2 Sol 2,7)

(7) Doista, otajstvo bezakonja već je na djelu, samo ima tko da ga sada zadržava dok ne bude uklonjen.

Ona je, zapravo, na djelu već od početka povijesti, otkad je Adam prezreo Božju zapovijed (Post 3,5. 22).

(Post 3,5. 22)

(5) Nego, zna Bog: onog dana kad budete s njega jeli, otvorit će vam se oči, i vi ćete biti kao bogovi koji razlučuju dobro i zlo."

(22) Zatim reče Bog: "Evo, čovjek postade kao jedan od nas - znajući dobro i zlo! Da ne bi sada pružio ruku, ubrao sa stabla života pa pojeo i živio navijeka!"

STARI ZAVJET

1. Bezbožnici pred Bogom. - Bezbožnost je sveopća činjenica u grešnom čovječanstvu: bezbožnost naraštaja o Potopu (Post 6,11; usp. Job 22,15 sl),

(Post 6,11)

(11) U očima Božjim zemlja se bila iskvarila; nepravdom se napunila.

(Job 22,15 sl)

(15) Ta kaniš li se drevnog držat' puta kojim su išli ljudi nepravedni? (16) Prije vremena nestadoše oni, bujica im je temelje raznijela.

graditelja babilonske kule (Post 11,4),

(Post 11,4)

(4) Onda rekoše: "Hajde da sebi podignemo grad i toranj s vrhom do neba! Pribavimo sebi ime, da se ne raspršimo po svoj zemlji!"

stanovnika Sodome Mudr 10,20; 11,9) do Kanaanaca što se učvršćuje u poganskim narodima,

neprijatelja Izraelaca - od faraona progonioca (usp. Mudr 10,20; 11,9) do Kanaanaca što se klanjaju Kumirima (Mudr 12,9), (pogrešno je napisano iza "stanovnika Sodome " Mudr 10,20 i pomiješano. Pokušao sam odgonetnuti retke za "stanovnike Sodome i ispravno posložiti rečenice, napomena Milan Kušnjačić)

stanovnika Sodome (Post 12,13),

(Post 12,13)

(13) A žitelji Sodome bijahu veoma opaki, sami grešnici protiv Gospodina.

što se učvršćuje u poganskih naroda, neprijatelja Izraelaca - od faraona progonioca (usp. Mudr 10,20; 11,9),

(Mudr 10,20)

(20) Zato su pravednici oplijenili bezbožnike i pjesmom proslavili tvoje sveto ime, Gospode, jednostušno opjevali tvoju ruku zaštitnicu.

(Mudr 11,9)

(9) Jer su iz kušnje kojom si ih milostivo ukorio lako razabrali kakvim se mukama namučiš bezbožnici kojima si u jarosti sudio.

do Kanaanaca što se klanjaju kumirima (Mudr 12,9),

(Mudr 12,9)

(9) Premda si ih mogao, kao bezbožnike, predati u boju rukama pravednika ili strašnim zvijerima ili ih strogom riječju najedanput zatrti,

od hulitelja Sanheriba (Iz 37,17)

(Iz 37,17)

(17) Prikloni uho, Gospodine, i počuj! Otvori oči, Gospodine, i vidi! Sanheribove čujder riječi koje poruči da izruga Boga živoga.

do oholog Babilona (Iz 13,11; 14,4)

(Iz 13,11)

(11) Kaznit ću svijet za zloću, bezbožnike za bezakonje, dokrajčit ću ponos oholih, poniziti nadutost silnika.

(Iz 14,4)

(4) zapjevati ćeš ovu rugalicu kralju babilonskom: Kako nestade silnika? Kako nestade tlačenja?

i do progonitelja Antioha Epifana (2 Mak 7,34).

(2 Mak 7,34)

(34) A ti, bezbožniče, od svih ljudi najpoganiji, ludo se ne uznosi i ne uljuljavaj se ispraznim nadama dižući ruku protiv sinova Neba,

Ali ni sam Božji narod nije od toga izuzet: bezbožni su oni što se bune u pustinji (Ps 106,13-33),

(Ps 106,13-33)

(13) Zaboraviše brzo djela njegova, ne uzdaše se u volju njegovu. (14) Pohlepi se daše u pustinji, iskušavahu Boga u samoći. (15) I dade im što iskahu, al' u duše njine on groznicu posla. (16) Zavidješe tada Mojsiju u taboru, Aronu, kog posveti Gospodin. (17) Otvori se zemlja, Datana proždrije, Abiramovo pokri mnoštvo. (18) Oganj pade na sve mnoštvo njino i zlotvore plamen sažga. (19) Načiniše tele na Horebu, klanjahu se liku od zlata slivenu. (20) Zamijeniše Slavu svoju likom bika što proždire travu. (21) Zaboraviše Boga, koji ih izbavi u Egiptu znamenja čineći (22) i čudesa u Kamovoj zemlji i strahote na Crvenome moru. (23) Već namisli da ih satre, al' Mojsije, izabranik njegov, zauze se za njih da srdžbu mu odvрати, te ih ne uništi. (24) Prezreše oni zemlju željkovanu ne vjerujuć' njegovoj riječi. (25) Mrmljahu pod šatorima svojim, ne poslušаше glasa Gospodnjega. (26) Zakle se tada podignutom rukom: sve će ih pokosit' u pustinji, (27) potomstvo njino međ' narode razbacat', njih razasut' po zemljama. (28) Posvetiše se Baal Peoru i jedoše žrtve bogova mrtvih. (29) Razjariše ga nedjelima svojim, i on na njih pošast baci. (30) Al' se Pinhas diže, sud izvrši i pošasti nesta tada. (31) U zasluge to mu uđe u sva pokoljenja dovijeka. (32) Razjariše ga opet kraj voda meripskih, i Mojsija zlo pogodi zbog njih, (33) jer mu duh već ogorčiše, nesmotrenu riječ izusti.

kao i nevjerni stanovnici obećane zemlje (Ps 106,34-40);

(Ps 106,34-40)

(34) I ne istrijebiše naroda za koje im Gospodin bješe naredio. (35) S poganima miješahu se, naučiše djela njina. (36) Štovahu likove njihove, koji im postaše zamka. (37) Žrtvovahu sinove svoje i svoje kćeri zlodusima. (38) Prolijevahu krv nevinu, krv sinova i kćeri svojih, koje žrtvovahu likovima kanaanskim. Zemlja bješe krvlju okaljана, (39) djelima se svojim uprljaše, učiniše preljub svojim nedjelima. (40) Na svoj narod Gospodin srdžbom planu, zgadi mu se njegova baština.

bezbožan je grešni narod protiv kojeg Bog šalje pogane da ga kazne (Iz 10,6; usp. 1,4).

(Iz 10,6)

(6) Na puk ga poslah nevjeran, na narod što me razjari, da ga oplijeni i opljačka, da ga izgazi k'o blato na ulici.

(Iz 1,4)

(4) Jao, grešna li naroda, puka u zlu ogrezla, roda zlikovačkog, pokvarenih sinova! Gospodina ostaviše, prezreše Sveca Izraelova, njemu su okrenuli leđa.

Unatoč obraćenju naroda, psalmisti će i mudraci još poslije izgnanstva ukazivati na postojanje bezbožnosti među vjernim narodom, a makabejska će kriza istaknuti u prvi plan neke otpale Židove (usp. 1 Mak 2,23; 3,15; 6,21; itd.). (što znači itd? mogli su nabrojiti još par redaka. Dodao sam ih - napomena Milan Kušnjajić)

(1 Mak 2,23)

(23) Tek što je on to kazao, a Židov neki priđe pred očima sviju da prema kraljevoj zapovijedi žrtvuje na žrtveniku u Modinu.

(1 Mak 3,15)

(15) I krenu i uzađe s njim snažna vojska bezbožnika da ga potpomognu i da se osvete sinovima Izraelovim.

(1 Mak 6,21)

(21) Ali su neki od opkoljenih probili obruč, a njima se pridružili i neki od bezbožnih Izraelaca.

(1 Mak 9,25)

(25) Bakid je namjerno izabirao bezbožne ljude da upravljaju zemljom.

(1 Mak 9,73)

(73) Mač je otpočnuo u Izraelu. Jonatan se nastani u Mikmasu, gdje je počeo suditi narodu. Iz Izraela je istrijebio bezbožnike.

(1 Mak 14,14)

(14) Pridizao je ponizne u svom narodu i suzbijao sve bezbožnike i zlikovce. Obdržavao je Zakon,

2. Bezbožnici i pravedni. - U mudrosnoj književnosti ljudski je rod, izgleda, podijeljen na dvije skupine: nasuprot pravednicima i mudracima stoje bezbožnici i luđaci. Između jednih i drugih vlada protivljenje i bratoubilačka borba, u kojoj već ima zametaka potresne sudbine dvaju gradova. Ta je drama otpočela u početku između Kajina i Abela (Post 4,8...)

(Post 4,8...)

(8) Kajin pak reče svome bratu Abelu: "Hajdemo van!" I našavši se na polju, Kajin skoči na brata Abela te ga ubi. (9) Potom Gospodin zapita Kajina: "Gdje ti je brat Abel?" "Ne znam", odgovori. "Zar sam ja čuvar brata svoga?" (10) Gospodin nastavi: "Što si učinio? Slušaj! Krv brata tvoga iz zemlje k meni viče. (11) Stoga budi proklet na zemlji koja je rastvorila usta da proguta s ruke tvoje krv brata tvoga!

i prisutna je u svako vrijeme. Bezbožnik dopušta puni zamah svojim nagonima: himba, nasilje, putenost, oholost (Ps 36,2-5; Mudr 2,6-10):

(Ps 36,2-5)

(2) Grešan je naum u srcu zlotvora, straha Božjega nema on pred očima. (3) Sam sebi on laska suviše, grijeha svog ne vidi i ne mrzi. (4) Riječi usta njegovih prijevara su i zlodjelo, za razumnost i dobro on više ne mari. (5) Bezakonje smišlja na postelji svojoj, na opaku ostaje putu, od zla ne odustaje.

(Mudr 2,6-10)

(6) Zato hodite ovamo! Uživajmo dobra sadašnja, koristimo se stvorovima sa žarom mladosti. (7) Nauživajmo se odabranih vina i mirisa i neka nas ne mimoide ni jedan cvijet proljetni, (8) okrunimo se ružama prije no što uvenu. (9) Neka svaki od nas sudjeluje u pijanki našoj, ostavimo svuda znake našeg veseljenja: to je naš dio i to je naša baština. (10) Potlačimo ubogoga pravednika, ne štedimo udovice, ne poštuju starca ni sjedina od mnogih godina.

prezire Boga (Ps 10,3 sl; 14,1);

(Ps 10,3 sl)

(3) Bezbožnik se pohlepom hvali,

NUN lakomac psuje i Gospodina prezire. (4) Bezbožnik zbori u objesti svojoj: "Ne, istrage nema! Ta ni Boga nema!" I u tome sva mu je misao. (5) Puti su mu svagda uspješni, na sudove tvoje on i ne misli, sve protivnike svoje prezire.

(Ps 14,1)

Bezumnik reče u srcu: "Nema Boga." Pokvareni rade gadosti; nitko da čini dobro.

progoni pravednike i siromahe (Ps 10,6-11; 17,9-12; Mudr 2,10-20)...

(Ps 10,6-11)

(6) U srcu veli: "Neću posrnuti! Ni u kojem koljenu neću biti nesretan."

PE (7) Usta mu puna kletve, lukavstva i prijevare, pod jezikom njegovim muka i nesreća. (8) U zasjedi čuči pokraj ograda, potajno ubija nevina, AJIN očima siromaha vreba. (9) U zaklonu sjedi k'o lav u pećini, vreba da opljačka jadnika i da ga povuče u mrežu. (10) Pritajen čuči na zemlji, od nasilja mu siromasi padaju. (11) U srcu svome veli: "Zaboravi Gospod, odvрати lice i nikoga ne vidi!"

(Ps 17,9-12)

(9) od zlotvora što na me nasrću. Dušmani me bijesni opkoljuju, (10) bešćutno srce zatvaraju i ustima zbore naduto, (11) Koraci njini sad me okružuju, smjeraju da me na zemlju obore; (12) slični lavu dok se, zinu, na plijen obara i laviću što vreba u potaji.

(Mudr 2,10-20)

(10) Potlačimo ubogoga pravednika, ne štedimo udovice, ne poštujemo starca ni sjedina od mnogih godina. (11) Nek' naša snaga bude zakon pravde, jer ono što je slabo nije ni za što. (12) Postavimo zasjedu pravedniku jer nam smeta i protivi se našem ponašanju, predbacuje nam prijestupe protiv Zakona i spočitava kako izdamosmo odgoj svoj. (13) On se hvasta posjedom spoznaje o Bogu i naziva se sinom Gospodnjim. (14) On je ukor utjelovljeni našim mislima, sama njegova pojava tišti našu dušu. (15) Život njegov nije kao u ostalih i njegovo je ponašanje nastrano. (16) Smatra nas patvorinom i uklanja se od putova naših kao od nečisti. On svršetak pravednika proglašava sretnim i hvali se da mu je Bog otac. (17) Pogledajmo jesu li istinite riječi njegove, istražimo kakav će biti njegov svršetak. (18) Jer ako je pravednik Božji sin, On će se za nj zauzeti i izbavit će ga iz ruku neprijateljskih. (19) Zato ga iskušajmo porugom i mukom da istražimo blagost njegovu i da prosudimo strpljivost njegovu. (20) Osudimo ga na smrt sramotnu, jer će mu, kako veli, doći izbavljenje."

Njegov uspjeh može katkad potrajati, te izaziva pravu tjeskobu u religioznim dušama (Ps 94, 1-6; Job 21,7-13);

(Ps 94,1-6)

Bože osvetniče, Gospodine, Bože osvetniče, pokaži se. (2) Ustani ti što sudiš zemlju, po zaslugi plati oholima! (3) Dokle će bezbošci, Gospodine, dokle će se bezbošci hvastati? (4) Dokle će brbljati, drsko govoriti, dokle će se bezakonici hvastati? (5) Tlače narod tvoj, Gospodine, i baštinu tvoju pritišću; (6) kolju udovicu i pridošlicu, sirotama život oduzimlju

(Job 21,7-13)

(7) Zašto na životu ostaju zlikovci i, što su stariji, moćniji bivaju? (8) Potomstvo njihovo s njima napreduje a izdanci im se množe pred očima. (9) Strah nikakav kuće njihove ne mori i šiba ih Božja ostavlja na miru. (10) Njihovi bikovi plode pouzdano, krave im se tele i ne jalove se. (11) K'o jagnjad djeca im slobodno skakuću, veselo igraju njihovi sinovi. (12) Oni pjevaju uz harfe i bubnjeve i vesele se uz zvukove svirale. (13) Dane svoje završavaju u sreći, u Podzemlje oni silaze spokojno.

progonjeni su vođeni, u prvom redu, brigom za pravednost kad od Boga mole propast tih otpalih zlotvora (Ps 10, 12-18; 31,18 sl; 109,6...)

(Ps 10)

LAMED #10 Zašto, Gospodine, stojiš daleko, zašto se skrivaš u dane tjeskobe? (2) Obijesni bezbožnik jadnika goni, u zamke ga hvata koje mu postavi. (3) Bezbožnik se pohlepom hvali, NUN lakomac psuje i Gospodina prezire. (4) Bezbožnik zbori u obijesti svojoj: "Ne, istrage nema! Ta ni Boga nema!" I u tome sva mu je misao. (5) Puti su mu svagda uspješni, na sudove tvoje on i ne misli, sve protivnike svoje prezire. (6) U srcu veli: "Neću posrnuti! Ni u kojem koljenu neću biti nesretan."

PE (7) Usta mu puna kletve, lukavstva i prijevare, pod jezikom njegovim muka i nesreća. (8) U zasjedi čuči pokraj ograda, potajno ubija nevina, AJIN očima siromaha vreba. (9) U zaklonu sjedi k'o lav u pećini, vreba da opljačka jadnika i da ga povuče u mrežu. (10) Pritajen čuči na zemlji, od nasilja mu siromasi padaju. (11) U srcu svome veli: "Zaboravi Gospod, odvрати lice i nikoga ne vidi!"

KOF (12) Ustani, Gospode Bože, podigni ruku, ne zaboravi siromaha. (13) Zašto da bezbožnik prezire Boga, zašto da kaže u srcu: "Neće kazniti!"

REŠ (14) Jer ti vidiš, gledaš jad i nevolju, u ruci je mjeriš. Siromah se tebi predaje, ubogu ti si pomoć!

ŠIN (15) Pakosnu grešniku satri mišicu, kazni mu pakost da je više ne bude! (16) Gospodin je kralj u vijeke vjekova, iz zemlje njegove nestat će pogana.

TAU (17) Počuj, o Gospodine, čežnju siromašnih, okrijepi im srce, uho prikloni: (18) da zaštitiš pravo ubogih i tlačenih, da straha više ne zadaje čovjek zemljani.

(Ps 12)

Psalam. Davidov.

(2) U pomoć, Gospodine, jer nestaje pobožnih, vjernosti nema više među ljudima! (3) Svatko laže svome bližnjemu, govori usnama lažljivim i srcem dvoličnim. (4) Istrijebi, Gospodine, sve usne lažljive i jezik hvastavi; (5) one što zbore: "Jezik je naša snaga, naše su usne za nas: tko nam što može?" (6) "Zbog nevolje tlačenih i jauka ubogih sada ću ustati - govori Gospodin - spasenje donijet' onom tko ga želi." (7) Riječi su Gospodnje riječi iskrene, srebro prokušano, od zemlje odvojeno, sedam puta očišćeno. (8) O Gospodine, ti ćeš bdjeti nad nama, od naraštaja ovog čuvat' nas svagda, (9) pa nek' se okolo vrzu zlotvori, nek' se izdižu ljudi najgori.

(Ps 13)

Psalam. Davidov.

(2) Ta dokle, Gospodine, dokle ćeš me zaboravljati? Dokle ćeš skrivati lice od mene? (3) Dokle ću nositi bol u duši; tugu u srcu obdan i obnoć? Dokle će se dušmanin dizat' na me? (4) Pogledaj, usliši, Gospodine, Bože moj! Prosvijetli mi oči da ne zaspim nasmrt, (5) nek' ne kaže dušmanin: "Nadjačah njega!" Nek' ne kliču protivnici ako posrnem! (6) Ja se u tvoju dobrotu uzdam, nek' mi se srce raduje spasenju tvome! Pjevat ću Gospodinu koji mi učini dobro, pjevat ću imenu Gospodina Svevišnjeg!

(Ps 14)

Bezumnik reče u srcu: "Nema Boga." Pokvareni rade gadosti; nitko da čini dobro. (2) Gospodin s nebesa gleda na sinove ljudske da vidi ima li tko razuman Boga da traži. (3) No, svi skrenuše zajedno, svi se pokvariše: nitko da čini dobro - nikoga nema. (4) Neće li se urazumiti svi što bezakonje čine, koji proždiru narod moj kao da jedu kruha? Ne zazivlju ime Gospodnje: (5) jednom će drhtati od straha, jer je Bog s rodnom pravednim. (6) Želite razbiti nakane ubogog: Gospodin je utočište njegovo. (7) O neka dođe sa Siona spas Izraelu! Kad Gospodin promijeni udes naroda svoga, klicat će Jakov, radovat se Izrael.

(Ps 15)

Gospodine, tko smije prebivati u šatoru tvome, tko li stanovati na svetoj gori tvojoj? (2) Onaj samo tko živi čestito, koji čini pravicu, i istinu iz srca zbori, (3) i ne kleveće jezikom; koji bližnjem zla ne nanosi i ne sramoti susjeda svoga; (4) koji zlikovca prezire, a poštuje one što se Gospodina boje; (5) koji se zaklinje prijatelju, a ne krši prisege, i ne daje novca na lihvu, i ne prima mita protiv nedužna. Tko tako čini, pokolebat' se neće dovijeka.

(Ps 16)

Čuvaj me, Bože, jer se tebi utječem. (2) Gospodinu rekoh: "Ti si moj gospodar, nema mi blaženstva bez tebe!" (3) Za svetima što su u zemlji sav plamtim od čežnje! (4) Gomilaju patnje moje koji slijede bogove tuđe. Ja im ljevanica nalijevat' neću, ime im spominjat' neću usnama. (5) Gospodin mi je baština i kalež: Ti u ruci držiš moju sudbinu. (6) Na divnu zemlju padoše mi konopi, vrlo mi je mila moja baština. (7) Blagoslivljam Gospodina koji me svjetuje te me i noću srce opominje. (8) Gospodin mi je svagda pred očima; jer mi je zdesna, neću posrnuti. (9) Stog' mi se raduje srce i kliče duša, i tijelo mi spokojno počiva. (10) Jer mi nećeš ostavit' dušu u Podzemlju ni dati da pravednik tvoj truleži ugleda. (11) Pokazat ćeš mi stazu u život, puninu radosti pred licem svojim, sebi zdesna blaženstvo vječno.

(Ps 17)

Počuj, Gospodine pravedni, i vapaj mi poslušaj, usliši molitvu iz usta iskrenih! (2) Od tebe nek' mi dođe presuda, tvoje oči vide što je pravo. (3) Istraži mi srce, pohodi noću, ognjem me iskušaj, al' u meni nećeš nać' bezakonja. Ne zgriješiše usta moja (4) kao što griješe ljudi: po riječima usta tvojih čuvah putove Zakona. (5) Korak mi čvrsto prionu za tvoje staze, ne zasta mi noga na putima tvojim. (6) Zazivam te, Bože, ti ćeš me uslišit': prikloni mi uho i čuj riječi moje. (7) Proslavi na meni dobrotu svoju, ti koji od dušmana izbavljaš one što se utječu desnici tvojoj. (8) Čuvaj me k'o zjenicu oka, sakrij me u sjenu krila svojih (9) od zlotvora što na me nasrću. Dušmani me bijesni opkoljuju, (10) bešćutno srce zatvaraju i ustima zbore naduto, (11) Koraci njini sad me okružuju, smjeraju da me na zemlju obore; (12) slični lavu dok se, zinuv, na plijen obara i laviću što vreba u potaji. (13) Ustani, Gospodine, presretni ga i obori, od grešnika mi život mačem spasi, (14) a rukom od ljudi, Gospodine: od ljudi kojih je dio ovaj život, kojima želudac puniš dobrima; kojih su sinovi siti, a djeci daju što im pretekne. (15) A ja ću u pravdi gledati lice tvoje, i jednom kad se probudim, sit ću ga se nagledati.

(Ps 18)

Učitelju zbora. Od Gospodnjeg sluga Davida koji Gospodinu ispjeva ovu pjesmu u onaj dan kad ga Gospodin oslobodi iz ruku neprijatelja i iz ruke Šaulove. On reče:
(2) Ljubim te, Gospodine, kreposti moja! (3) Gospodine, hridino moja, utvrdo moja spase moj; Bože moj, pećino moja kojoj se utječem, štite moj, snago spasenja moga, tvrđavo moja! (4) Zazvat ću Gospodina, hvale predostojna, i od dušmana bit ću izbačen. (5) Valovi smrti okružiš me, prestraviše me bujice pogubne. (6) Užad Podzemlja sputiše me, smrtonosne zamke padoše na me: (7) u nevolji zazvah Gospodinu i Bogu svome zavapih. Iz svog Hrama zov mi začu, i vapaj moj mu do ušiju doprije. (8) I zemlja se potrese i uzdrhta, uzdrmaše se temelji gora, pokrenuše se, jer On gnjevom planu. (9) Iz nosnica mu dim se diže, iz usta mu oganj liznu, ugljevlje živo od njega plamsa. (10) On nagnu nebesa i siđe, pod nogama oblaci mu mračni. (11) Na keruba stade i poletje; na krilima vjetra zaplovi. (12) Ogrnu se mrakom kao koprenom, prekri se tamnim vodama i oblacima tmastim, (13) od bljeska pred licem njegovim užga se ugljevlje plameno. (14) Gospodin s neba zagrmje, Svevišnjega glas se ori. (15) Odape strijele i dušmane rasu, izbaci munje i na zemlju ih obori. (16) Morska se dna pokazaše, i temelji svijeta postaše goli od strašne prijetnje Gospodnje, od olujna daha gnjeva njegova. (17) On pruži s neba ruku i mene prihvati, iz silnih voda on me izbavi. (18) Od protivnika moćnog mene oslobodi, od dušmana mojih jačih od mene. (19) Navališe

na me u dan zlosretni, ali me Gospodin zaštititi, (20) na polje prostrano izvede me, spasi me jer sam mu mio. (21) Po pravednosti mojoj Gospodin mi uzvрати, po čistoći ruku mojih on me nagradi, (22) jer čuvah putove Gospodnje, od Boga se svoga ne udaljih. (23) Odredbe njegove sve su mi pred očima, zapovijedi njegove nisam odbacio, (24) do srži odan njemu sam bio, čuvam se grijeha svakoga. (25) Gospodin mi po pravdi mojoj vrati, čistoću ruku mojih vidje. (26) S prijateljem ti si prijatelj, poštenju poštenjem uzvraćaš. (27) S čovjekom čistim ti si čist, a lukavca izigravaš, (28) jer narodu poniženu spasenje donosiš, a ponižavaš oči ohole. (29) Gospodine, ti moju svjetiljku užiješ, Bože, tminu moju obasjavaš: (30) s tobom udaram na čete dušmanske, s Bogom svojim preskačem zidine. (31) Savršeni su puti Gospodnji, i riječ je Božja ognjem kušana. On, samo on, štit je svima koji se k njemu utječu. (32) Jer tko je Bog osim Gospodin? Tko li je hridina osim Boga našega? (33) Taj Bog me snagom opasuje, stere mi put besprijekoran, (34) noge mi dade brze k'o u košute i postavi me na visine čvrste, (35) ruke mi za borbu uvježba i mišice da luk mjedeni napinju. (36) Daješ mi štit svoj koji spasava, tvoja me desnica drži, tvoja me brižljivost uzvisi. (37) Pouzdanje daješ mom koraku, i noge mi više ne posrću. (38) Pognah svoje dušmane i dostigoh, i ne vratih se dok ih ne uništih. (39) Obaram ih, ne mogu se dići, padaju, pod nogama mi leže. (40) Ti me opasa snagom za borbu, a protivnike moje meni podloži. (41) Ti dušmane moje u bijeg natjera, i rasprših one koji su me mrzili. (42) Vapiju u pomoć - nikog da pomogne; vapiju Gospodinu - ne odaziva se. (43) Smrvih ih kao prah na vjetru, zgazih ih k'o blato na putu. (44) Ti me izbavi od bune u mom narodu, postavi me glavom pogana, puk koji ne poznavah služi mi. (45) Svaki moj šapat pokorno on sluša, sinovi tuđinci meni laskaju; (46) sinovi tuđinski gube srčanost, izlaze dršćući iz svojih utvrda. (47) Živio Gospodin! Blagoslovljena hridina moja! Neka se uzvisi Bog, spasenje moje! (48) Bog koji mi daje osvetu i narode meni pokorava. (49) Od dušmana me mojih izbavljaš i nad protivnike me moje izdižeš, ti mene od čovjeka silnika spasavaš. (50) Zato te slavim, Gospodine, među pucima i psalam pjevam tvome Imenu: (51) umnožio si pobjede kralju svojemu, pomazaniku svome milost si iskazao, Davidu i potomstvu njegovu navijeke.

(Ps 31,18 sl)

(18) Gospodine, ne bilo me stid što tebe zazvah! Neka se postide zlotvori, nek' u Podzemlju zamuknu. (19) Nek' zanižeme usne lažljive koje protiv pravednika govore drsko, oholo i prezirno

(Ps 109,6...)

(6) "Digni protiv njega bezbožnika i tužitelj nek' mu stane zdesna! (7) Kad mu se bude sudilo, nek' bude osuđen, i molitva mu se za grijeh uzela! (8) Dani njegovi nek' budu malobrojni, njegovu službu nek' dobije drugi! (9) Djeca njegova nek' postanu siročad, a njegova žena udovica! (10) Nek' mu djeca budu skitnice, prosjaci, nek' budu bačena iz opustjelih domova! (11) Nek' mu lihvar prigrabi sav posjed, tuđinci nek' razgrabe plod muke njegove! (12) Nitko ne imao prema njemu samilosti, nitko se ne smilovao siročadi njegovoj! (13) Neka mu se zatre potomstvo, u drugome koljenu neka se utrne ime njegovo!

i kad unaprijed uživaju u osveti što nas iznenađuje (Ps 58,11).

(Ps 58,11)

(11) Radostan će biti pravednik kad ugleda odmazdu, noge će prati u krvi zlotvora.

3. Plaća bezbožnika. - Vjerni Savezu dobro znaju da bezbožnici srljaju u propast (usp. Ps 1,4 sl; 34,22; 37,9 sl. 12-17.20).

(Ps 1,4 sl)

(4) Nisu takvi opaki, ne, nisu takvi! Oni su k'o pljeva što je vjetar raznosi. (5) Stoga se opaki neće održati na sudu, ni grešnici u zajednici pravednih. (6) Jer Gospodin zna put pravednih, a propast će

put opakih.

(Ps 34,22)

TAU (22) Opakost bezbošca ubija, platit će koji mrze pravednika.

(Ps 37,9 sl)

(9) Jer će biti satrti zlikovci, a koji se u Gospodina uzdaju, baštinit će zemlju. VAU (10) Još malo i nestat će bezbožnika: mjesto ćeš njegovo tražiti, a njega više nema.

(Ps 37,12-17.20)

ZAJIN (12) Bezbožnik smišlja zlo pravedniku i zubima škrguće na njega. (13) A Gospod se njemu smije jer vidi da dan njegov dolazi. HET (14) Mač potežu bezbošci i zapinju lukove da obore jadnika i siromaha, da pokolju one koji hode pravim putem. (15) Mačem će vlastito srce probiti, slomit će se njihovi lukovi. TET (16) Bolje je i malo u pravednika no golemo blago u zlotvora: (17) jer će se ruke zlotvora slomiti, a Gospodin je oslon pravedniku.

KAF (20) A bezbožnici će propasti, dušmani Gospodnji povenut će k'o ures livada, poput dima se rasplinuti.

Ali ova mirna uvjerenost o njihovoj plaći, koja se zamišlja već u vremenitoj perspektivi, sukobljuje se sa sablažnjivim činjenicama. Ima bezbožnika koji uspijevaju (Jr 12,1 sl; Job 21,7-16; Ps 73,2-12),

(Jr 12,1 sl)

Prepravedan si, Gospodine, da bih se mogao s tobom parbiti. Samo bih jedno s tobom raspravio: Zašto je put zlikovaca uspješan? Zašto podmuklice uživaju mir? (2) Ti si ih posadio, i oni se ukorijenili, rastu i plod donose. Al' si bliz samo ustima njihovim, a daleko im od srca.

(Job 21,7-16)

(7) Zašto na životu ostaju zlikovci i, što su stariji, moćniji bivaju? (8) Potomstvo njihovo s njima napreduje a izdanci im se množe pred očima. (9) Strah nikakav kuće njihove ne mori i šiba ih Božja ostavlja na miru. (10) Njihovi bikovi plode pouzdano, krave im se tele i ne jalove se. (11) K'o jagnjad djeca im slobodno skakuću, veselo igraju njihovi sinovi. (12) Oni pjevaju uz harfe i bubnjeve i vesele se uz zvukove svirale. (13) Dane svoje završavaju u sreći, u Podzemlje oni silaze spokojno. (14) A govorili su Bogu: 'Ostavi nas, ne želimo znati za tvoje putove! (15) Ta tko je Svesilni da njemu služimo i kakva nam korist da ga zazivamo?' (16) Zar svoju sreću u ruci ne imahu, makar do Njega ne drže ništa oni?

(Ps 73,2-12)

(2) A meni umalo noge ne posrnuše, zamalo koraci ne okliznuše, (3) jer zločincima zavidjeh motreći sreću grešnika. (4) Nikakvu patnju ne snose, pretilo je tijelo njihovo. (5) Ne žive u mukama smrtnika, ljudske ih nevolje ne biju. (6) Stoga je oholost ogrlica vratu njihovu, a nasilje haljina koja ih pokriva. (7) Iz pretila srca izlazi opakost njihova, srca im se prelijevaju ispraznim tlapnjama. (8) Podsmjehuju se i zlobno govore, nasiljem prijete odozgo. (9) Ustima na nebo nasrću, a jezik se njihov obara na zemlju. (10) Zato moj narod za njima leti i srče obilne vode (11) pa veli: "Kako da dozna Bog? Spoznaj li Svevišnji?" (12) Eto, takvi su grešnici: uvijek spokojni, bogatstvo zgrću.

kao da nema Božje kazne (Prop 7,15; 8,10-14).

(Prop 7,15)

(15) Svašta vidjeh u svojem ništavnom životu: pravednik propada unatoč svojoj pravednosti, a

bezbožnik i dalje živi unatoč svojoj bezbožnosti.

(Prop 8,10-14)

(10) Dalje vidjeh kako opake nose na groblje, i ljudi iz svetog mjesta izlaze da ih slave zbog toga što su tako činili. I to je ispraznost. (11) Kad nema brze osude za zlo djelo, ljudsko je srce sklono činiti zlo. (12) I grešnik koji čini zlo i sto puta, dugo živi. Ja ipak znam da će biti sretni oni koji se boje Boga jer ga se boje. (13) Ali opak čovjek neće biti sretan i neće produljivati svoje dane ni kao sjena jer se ne boji Boga. (14) Ali je na zemlji ispraznost te pravednike stiže sudbina opakih, a opake sudbina pravednika. Velim: i to je ispraznost.

Proročka eshatologija uvjerava, doista, da će na kraju vremena kralj-mesija poslati bezbožnike u propast (Iz 11,4; Ps 72,3) (trebalo bi pisati Ps 72,4, napomena Milan Kušnjačić).

(Iz 11,4)

(4) već po pravdi će sudit' ubogima i sud prav izricat' bijednima na zemlji. Šibom riječi svoje ošinut će silnika, a dahom iz usta ubit' bezbožnika.

(Ps 72,4)

(4) Sudit će pravo ubogim pučanima, djeci siromaha donijet će spasenje, a tlačitelja on će smrviti.

i da će ih Bog iskorijeniti na dan svog suda (usp. Iz 24,1-13; 25,1 sl),

(Iz 24,1-13)

Gle, Gospodin razvaljuje zemlju, razara je, nakazi joj lice, raspršuje stanovnike njene. (2) Svećenik će biti k'o i narod, gospodar k'o i sluga, gospodarica k'o i sluškinja, prodavač k'o i kupac, zajmodavac k'o i zajmoprimac, vjerovnik k'o i dužnik. (3) Opustošena će biti zemlja, opljačkana sasvim, jer je Gospodin odlučio. (4) Zemlja tuži, vene, svijet gine, gasne, nebo sa zemljom propada. (5) Oskvrnjena je zemlja pod žiteljima svojim, jer prestupiše Zakon, pogaziše odredbu, Savez vječni razvrgoše. (6) Zato prokletstvo proždire zemlju, okajavaju stanovnici njeni. Zato su sažgani žitelji zemljini i malo je ljudi preostalo. (7) Vino tuguje, loza vene, uzdišu svi što bijahu srca vesela. (8) Prestalo je veselje uz bubnje, zamrla je graja razigrana; umukla je glazba citara. (9) Ne pije se više vino uz pjesmu, ogrknu piće silovito. (10) Razoren je grad ništavila, zatvoren ulaz svim kućama. (11) Jauk po ulicama zbog vina, nesta svakog veselja, radost je iz zemlje prognana. (12) Tek pustoš ostade u gradu, u trijeske smrskana su vrata. (13) Jer tako se zbiva na zemlji, među narodima, kao kad se oberu masline il' paljetkuje grožđe nakon berbe.

(Iz 25,1 sl)

Gospodine, ti si Bog moj, uznosim te, tvoje ime slavim, jer si proveo čudesan naum, smišljen od davnine, istinit i vjeran, (2) jer grad si pretvorio u hrpu kamenja, a mjesto utvrđeno u ruševine. Tvrđa neprijateljska više nije grad, dovijeka se više obnoviti neće.

ali, u očekivanju tog posljednjeg dana, ne kaže se pobliže kako bezbožnici imaju okajati svoja zlodjela. Ipak to pitanje treba biti za sve sređeno na individualnom planu, i treba dugo čekati da se ono razjasni. Najzad se u doba Makabejaca zna da će se svi bezbožnici osobno pojaviti pred Božjim sudištem (2 Mak 7,34 sl)

(2 Mak 7,34 sl)

(34) A ti, bezbožniče, od svih ljudi najpoganiji, ludo se ne uznosi i ne uljuljavaj se ispraznim nadama dižući ruku protiv sinova Neba, (35) jer još nisi izbjegao sudu Boga Svevladara, Svevida.

(36) Naša braća, pretrpjevši sada muku prolaznu za život neprolazni, pala su za Božji Savez, a ti ćeš već na sudu Božjemu primiti pravednu kaznu za svoju oholost.

i da za njih neće biti uskrsnuća na život (2 Mak 7,14; usp. Dn 12,2).

(2 Mak 7,14)

(14) Prije nego što je izdahnuo, reče ovo: "Blago onom koji umre od ruke ljudi, u čvrstoj nadi koju ima od Boga: da će ga Bog uskrisiti! A ti - za tebe nema uskrsnuća na život!"

(Dn 12,2)

(2) Tada će se probuditi mnogi koji snivaju u prahu zemljinu; jedni za vječni život, drugi za sramotu, za vječnu gadost.

I Knjiga Mudrosti može nabaciti grubu sliku njihove konačne kazne, iza smrti (Mudr 3,10 sl; 4,3-6; 5,7-14).

(Mudr 3,10 sl)

(10) A bezbožnici će zbog svojih misli biti primjereno kažnjeni jer su prezreli pravednike i otpali od Gospodina. (11) Teško onima koji preziru mudrost i stegu! Isprazna je nada njihova, napori uzaludni i poslovi bez probitka. (12) Žene su im bezumne, djeca opaka i proklet njihov rod!

(Mudr 4,3-6)

(3) A mnogobrojno potomstvo bezbožnika nije ni za što; izdanci se nečisti duboko ne korijene i nemaju čvrsta temelja. (4) Jer ako se načas i razgranaju, slabo ukorijenjeni, na vjetru se zaljuljaju, iščupa ih sila vihora, (5) i grane što tek su izbile polomi i plod im je beskoristan, nezreo za jelo i nije ni za što. (6) Jer djeca rođena iz nezakonita spavanja svjedoče na sudu o zlu roditelja.

(Mudr 5,7-14)

(7) Bazali smo stazama propasti i prohodili bespuća pustinje, ali puta Gospodnjega nismo spoznali. (8) Što nam je koristila oholost? Što nam je vrijedilo bogatstvo i hvastanje? (9) Sve je prošlo kao sjena i kao kratkotrajan glas. (10) I kao lađa koja siječe uzburkano more i traga joj nema kuda prođe niti brazde hrptici njezinoj u valovima; (11) ili kao ptica što zrakom proleti i ne ostavi traga prolazu svojem: šiba lagani uzduh udarcima svojih pera i rasiјeca ga uza snažan fijuk i prodire zamasiа svojih krila, a poslije nema više nikakva traga njezinu letu; (12) ili kao strijela odapeta na svoj cilj: probijeni se zrak odmah sklapa i ne raspoznaje se staza njezina - (13) tako i mi: jedva što smo na svijet došli, a već nestadosmo, ni traga kreposti pokazati ne mogosmo: u zloći se svojoj sasvim istrošismo." (14) I doista, nada je bezbožnikova kao pljeva što je vjetar raznosi i kao sitna pjena što je vihor razgoni; ona nestaje kao dim na vjetru i prolazi kao spomen na jednodnevna gosta.

Ovo svečano uvjeravanje izvorom je spasonosna razmišljanja. U stvari Bog neće smrti bezbožnika, već hoće da se obrati i da živi (Ez 33,11; usp. 18,20-27 i 33,8-19). Slično milosrdno gledanje javit će se u Novom zavjetu.

(Ez 33,11)

(11) Odgovori im: 'Života mi moga - riječ je Gospodnja - nije meni do smrti bezbožnikove, nego da se odvрати od zloga puta svojega i da živi! Obratite se, dakle, obratite od zloga puta svojega! Zašto da umrete, dome Izraelov!'

(Ez 18,20-27)

(20) Onaj koji zgriješi, taj će i umrijeti. Sin neće snositi grijeha očeva, ni otac grijeha sinovljega. Na pravedniku će biti pravda njegova, a na bezbožniku bezbožnost njegova. (21) Ako se bezbožnik odvрати od svih grijeha što ih počini, i bude čuvao sve moje naredbe i vršio zakon i pravdu, živjet će i neće umrijeti. (22) Sva njegova nedjela što ih počini bit će zaboravljena: zbog pravednosti što je čini, živjet će. (23) Jer, zar je meni do toga da umre bezbožnik - riječ je Gospodnja - a ne da se odvрати od svojih zlih putova i da živi? (24) Ako li se pravednik odvрати od svoje pravednosti i stane činiti nepravdu i sve gadosti koje radi bezbožnik - hoće li živjeti? Sva pravedna djela koja bijaše činio zaboravit će se, a zbog svoje nevjere kojom se iznevjerio i zbog grijeha što ih počini, umrijet će. (25) A vi velite: 'Put Gospodnji nije pravedan!' Čuj, dome Izraelov: Moj put da nije pravedan? Nisu li vaši putovi nepravedni? (26) Ako li se pravednik odvрати od svoje pravednosti i stane činiti nepravdu, pa zbog toga umre, umrijet će zbog nepravde što je počini. (27) A ako se bezbožnik odvрати od svoje bezbožnosti što je bijaše činio, pa stane vršiti moj zakon i pravdu, živjet će i neće umrijeti.

(Ez 33,8-19)

(8) Rekнем li bezbožniku: 'Bezbožniče, umrijet ćeš!' - a ti ne progovoriš i ne opomeneš bezbožnika da se vrati od svojega zloga puta, bezbožnik će umrijeti zbog svojega grijeha, ali krv njegovu tražit ću iz tvoje ruke. (9) Ali ako bezbožnika opomeneš da se vrati od svojega zloga puta, a on se ne vrati sa svojega puta: on će umrijeti zbog svojega grijeha, a ti si spasio život svoj. (10) Sine čovječji, reci domu Izraelovu: Vi govorite: 'Prijestupi i grijesi naši pritišću nas i zbog njih propadamo! I da još živimo?' (11) Odgovori im: 'Života mi moga - riječ je Gospodnja - nije meni do smrti bezbožnikove, nego da se odvрати od zloga puta svojega i da živi! Obratite se, dakle, obratite od zloga puta svojega! Zašto da umrete, dome Izraelov!' (12) Sine čovječji, reci sinovima naroda svoga: 'Pravednika neće izbaviti pravednost njegova u dan kad sagriješi niti će bezbožnik stradati zbog svoje bezbožnosti u dan kad se od nje odvрати, kao što ni pravednik neće moći ostati na životu u dan kad sagriješi. (13) Rekнем li ja pravedniku: 'Živjet ćeš!' a on se pouzda u svoju pravednost i stane činiti nepravdu, zaboravit ću svu njegovu pravednost, i on će umrijeti zbog nepravde što je počini! (14) A rekнем li bezbožniku: 'Umrijet ćeš!' a on se odvрати od grijeha svojega i stane raditi po zakonu i pravdi, (15) vrati zalog, plati oteto i stane živjeti po zakonima života, ne čineći bezakonja - živjet će, neće umrijeti! (16) I svi grijesi njegovi što ih bijaše počinio bit će mu zaboravljeni. Radi po zakonu i pravdi, živjet će!' (17) Ali sinovi naroda tvoga govore: 'Gospodnji put nije pravedan!' Njihov put nije pravedan! (18) Ako se pravednik odvрати od svoje pravednosti i stane činiti nepravdu, on će stoga umrijeti. (19) A ako se bezbožnik odvрати od svoje bezbožnosti i stane raditi po zakonu i pravdi, on će zbog toga živjeti.

NOVI ZAVJET

1. Pravo bezboštvo. - U grčkom rječniku Novog zavjeta duhovni stav što ga žigoše Stari zavjet dobiva preciznije oznake: to je bezboštvo (*asebeia*), nepravda (*adikia*), odbacivanje zakona (*anomia*). Međutim, u raspravama Isusa i farizeja ubrzo se zapaža sukob dvaju shvaćanja ovog preziranja Boga. Za farizeje je probni kamen pobožnosti u vršenju zakonskih propisa i predaja koje ih prate; i samo njihovo nepoznavanje već je bezbožnost (usp. Iv 7,49);

(Iv 7,49)

(49) Ali ta svjetina koja ne pozna Zakona - to je proketo!"

Isus stoga krivo čini kad jede s grešnicima (Mt 9,11/),

(Mt 9,11)

(11) Vidjevši to, farizeji stanu govoriti: "Zašto vaš učitelj jede s carinicima i grešnicima?"

(Mk 2,16)

(16) i pismoznanci farizejske sljedbe pa vidjevši da jede s grešnicima i carinicima rekoše njegovim učenicima: "Zašto jede s carinicima i grešnicima?"

(Lk 5,30)

(30) Farizeji i pismoznanci njihovi negodovahu i govorahu njegovim učenicima: "Zašto s carinicima i grešnicima jedete i pijete?"

kad s njima prijateljuje (Mt 11,19//),

(Mt 11,19)

(19) Dođe Sin Čovječji koji jede i pije, a govori se: 'Gle, izjelice i vinopije, prijatelja carinika i grešnika!' Ali opravda se Mudrost djelima svojim."

(Lk 7,34)

(34) Došao je Sin Čovječji koji jede i pije, a govorite: 'Evo izjelice i vinopije, prijatelja carinika i grešnika!'

kad k njima zalazi (Lk 19,7).

(Lk 19,7)

(7) A svi koji to vidješe stadoše mrmljati: "Čovjeku se grešniku svratio!"

Ali Isus dobro zna da je svaki čovjek grešnik i da nitko ne može o sebi reći da je pobožan i pravedan; evanđelje što ga on donosi pruža upravo grešnicima mogućnost pokore i spasenja (Lk 5,32). Stoga će probni kamen pobožnosti biti stav u odnosu na to evanđelje.

(Lk 5,32)

(32) Nisam došao zvati pravedne, nego grešnike na obraćenje."

2. Poziv bezbožnicima na spasenje. - Problem ostaje na vlas isti otkako je Isus podnio svoju žrtvu umirući od "bezbožničke ruke" (Dj 2,23).

(Dj 2,23)

(23) njega, predana po odlučenu naumu i promislu Božjem, po rukama bezakonika razapeste i pogubiste.

On je umro kao "pravedan za nepravedne" (1 Pt 3,18),

(1 Pt 3,18)

(18) Doista, i Krist jednom za grijeh umrije, pravedan za nepravedne, da vas privede k Bogu - ubijen doduše u tijelu, ali oživljen u duhu.

iako je htio "biti ubrojen među zločince" (Lk 22,37).

(Lk 22,37)

(37) jer kažem vam, ono što je napisano treba se ispuniti na meni: Među zlikovce bi ubrojen. Uistinu, sve što se odnosi na mene ispunja se."

On je umro radi bezbožnika (Rim 5,6),

(Rim 5,6)

(6) Doista, dok mi još bijasmo nemoćni, Krist je, već u to vrijeme, za nas bezbožnike umro.

da bi oni bili opravdani vjerom u njega (Rim 4,5).

(Rim 4,5)

(5) Onomu tko ne radi, a vjeruje u Onoga koji opravdava bezbožnika, vjera se uračunava u pravednost,

Takvi su pravednici Novog zavjeta: bezbožnici opravdani po milosti. Spoznavši u evanđelju poziv na spas, odbacili su bezboštvo (Tit 2,12) i okrenuli se Kristu.

(Tit 2,12)

(12) odgojila nas da se odrekemo bezbožnosti i svjetovnih požuda te razumno, pravedno i pobožno živimo u sadašnjem svijetu,

Pravi su bezbožnici odsad oni koji odbijaju tu poruku ili je kvare: lažni učitelji koji smućuju vjerne (2 Tim 2,16; Jd 4,18; 2 Pt 2,1 sl; 3,3 sl) (trebalo bi pisati Jd 18, napomena Milan K.)

(2 Tim 2,16)

(16) Svjetovnih se pak praznorječja kloni: sve će više provaljivati prema bezbožnosti

(Jd 18)

(18) Oni vam govorahu: "U posljednje će vrijeme biti podrugljivaca koji će se povoditi za bezbožnim požudama svojim."

(2 Pt 2,1 sl)

Bilo je u narodu i lažnih proroka, kao što će i među vama biti lažnih učitelja, onih koji će prokrijumčariti pogubna krivovjerja, zaniijekati Gospodina koji ih otkupi, i navući na se brzu propast. (2) I mnogi će se povesti za njihovim razvratnostima. Zbog njih će se kудiti put istine.

(2 Pt 3,3 sl)

(3) Znajte ponajprije ovo: u posljednje će se dane pojaviti podrugljivi izrugivači; povoditi će se za svojim požudama (4) i pitati: "Što je s obećanjem njegova Dolaska? Jer i otkad Oci pomriješe, sve ostaje kao što bijaše od početka stvorenja."

i zaslužuju ime Antikrista (1 Iv 2,22);

(1 Iv 2,22)

(22) Tko je lažac, ako ne onaj koji tvrdi da Isus nije Krist? Antikrist je onaj

nehajni što svojevóljno žive u neznanju (2 Pt 3,5; usp. Mt 24,37; Lk 17,26-30);

(2 Pt 3,5)

(5) Ta oni naumice zaboravljaju da nebesa bijahu odavna i da zemlja na Božju riječ posta iz vode i po vodi.

(Mt 24,37)

(37) Kao u dane Noine, tako će biti i Dolazak Sina Čovječjega.

(Lk 17,26-30)

(26) "I kao što bijaše u dane Noine, tako će biti i u dane Sina Čovječjega: (27) jeli su, pili, ženili se i udavali do dana kad *Noa uđe u korablju*. I dođe potop i sve uništi. (28) Slično kao što bijaše u dane Lotove: jeli su, pili, kupovali, prodavali, sadili, gradili. (29) A onog dana kad Lot iziđe iz Sodome, *zapljušti s neba oganj i sumpor* i sve uništi. (30) Tako će isto biti u dan kad se Sin Čovječji objavi."

utoliko više vrijedi to za poganske sile koje će protiv Gospodina podići Bezbožnika u pravom smislu riječi (2 Sol 2,3.8). Takav je kontekst u kojem se odsad ukazuje misterij bezboštva.

(2 Sl 2,3.8)

(3) Neka vas nitko ne zavede ni na koji način. Jer ako prije ne dođe onaj otpad i ne otkrije se Čovjek bezakonja, Sin propasti,

(8) Tada će se otkriti Bezakonik. Njega će Gospodin Isus *pogubiti dahom usta* i uništiti pojavkom Dolaska svoga -

3. Božja srdžba protiv bezbožnika. - Još više pak nego u Starom zavjetu, kazna za to bezboštvo sada je izvan svake sumnje. Božja se srdžba neprekidno očituje protiv svakog bezboštva i ljudske nepravde (Rim 1,18; usp. 2,8);

(Rim 1,18)

(18) Otkriva se doista s neba gnjev Božji na svaku bezbožnost i nepravednost ljudi koji istinu sputavaju nepravednošću.

(Rim 2,8)

(8) buntovnicima pak i nepokornima istini, a pokornima nepravdi - gnjev i srdžba!

ovo je to istinitije u perspektivi kraja vremena i konačnog suda. Tada će Bog uništiti Bezbožnika sjajem svoga dolaska (2 Sol 2,8),

(2 Sol 2,8)

(8) Tada će se otkriti Bezakonik. Njega će Gospodin Isus *pogubiti dahom usta* i uništiti pojavkom Dolaska svoga -

i svi koji imaju udjela u tajni bezboštva bit će smeteni i kažnjeni (Jd 15; 2 Pt 2,7). (trebalo bi možda pisati 1 Pt 2,7 ili 2 Pt 2,7 sl. -napomena Milan K.)

(Jd 15)

(15) suditi svima i pokarati sve bezbožnike za sva njihova bezbožna djela kojima bezbožno sagriješiše i za sve drzovite riječi koje grešni bezbožnici izrekoše protiv njega."

(2 Pt 2,7 sl)

(7) ako pravednog Lota, premorena razvratnim življenjem onih razularenika, oslobodi - (8) pravedniku se doista dan za danom duša razdirala dok je gledao i slušao bezakonička djela onih među kojima je boravio

(1 Pt 2,7)

(7) Vama dakle koji vjerujete - čast! A onima koji ne vjeruju - *kamen koji odbaciše graditelji postade kamen zaglavni*

Ako kazna okasni, to je zato što Bog ima strpljenja, kako bi zlima omogućio da se obrate (2 Pt 2,9). (možda bi trebalo pisati 1 Pt 1,9 -napomena Milan K.)

(2 Pt 2,9)

(9) umije Gospod i pobožnike iz napasti izbaviti, a nepravednike za kaznu na Dan sudnji sačuvati,

(1 Pt 1,9)

(9) *A vi ste rod izabrani, kraljevsko svećenstvo, sveti puk, narod stečeni da naviještate silna djela Onoga koji vas iz tame pozva k divnom svjetlu svojemu;*

-sastavio Milan Kušnjačić, 24. siječnja 2024.